

USTAWA

z dnia 25 października 1991 r.

o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

(tekst jednolity)

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Działalność kulturalna w rozumieniu niniejszej ustawy polega na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury.

2. Państwo sprawuje mecenat nad działalnością kulturalną polegający na wspieraniu i promocji twórczości, edukacji i oświaty kulturalnej, działań i inicjatyw kulturalnych oraz opieki nad zabytkami.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może wspierać finansowo, w ramach mecenatu państwa, realizację planowanych na dany rok zadań związanych z polityką kulturalną państwa, prowadzonych przez instytucje kultury i inne podmioty nie należące do sektora finansów publicznych.

4. Mecenat, o którym mowa w ust. 2 i 3, sprawują także organy jednostek samorządu terytorialnego w zakresie ich właściwości.

Art. 2. Formami organizacyjnymi działalności kulturalnej są w szczególności: teatry, opery, operetki, filharmonie, orkiestry, instytucje filmowe, kina, muzea, biblioteki, domy kultury, ogniska artystyczne, galerie sztuki oraz ośrodki badań i dokumentacji w różnych dziedzinach kultury.

Art. 3. 1. Działalność kulturalną mogą prowadzić osoby prawne, osoby fizyczne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.

2. Działalność kulturalna określona w art. 1 ust. 1 nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu odrębnych przepisów.

3. Do działalności, o której mowa w ust. 1 i 2, w zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy dotyczącymi organizowania i prowadzenia działalności kulturalnej oraz przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, stosuje się przepisy o prowadzeniu działalności gospodarczej.

Art. 4. 1. Osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, których podstawowym celem statutowym nie jest prowadzenie działalności kulturalnej, mogą prowadzić taką działalność w szczególności w formie klubów, świetlic, domów kultury i bibliotek.

2. Koszty prowadzenia działalności kulturalnej, o której mowa w ust. 1, w tym wynagrodzenia dla pracowników, wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne, i inne wydatki z tytułu zatrudniania pracowników obciążają koszty działalności podstawowej.

Art. 5. 1. Podmioty prowadzące działalność kulturalną na zasadach określonych w art. 3 mogą otrzymywać dotacje na realizację zadań państwowych.

2. Organizacje pozarządowe prowadzące działalność kulturalną mogą otrzymywać dotacje z budżetu państwa w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na zadania objęte mecenatem państwa, w tym dotacje na wydatki inwestycyjne.

Art. 6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wymagania kwalifikacyjne i tryb stwierdzania kwalifikacji uprawniających do zajmowania określonych stanowisk w formach organizacyjnych, o których mowa w art. 2, jeśli ich organizatorem jest

administracja rządowa lub jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 6a. 1. Osobom wyróżniającym się w tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury nadaje się odznakę honorową "Zasłużony dla Kultury Polskiej".

2. Odznakę honorową "Zasłużony dla Kultury Polskiej" nadaje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, tryb oraz zasady nadawania odznaki "Zasłużony dla Kultury Polskiej", jej wzór i sposób noszenia.

Art. 7. 1. Osobom wyróżniającym się w dziedzinie twórczości artystycznej, działalności kulturalnej lub ochronie kultury i dziedzictwa narodowego minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego nadaje Medal "Zasłużony Kulturze Gloria Artis", zwany dalej "Medalem".

2. Medal posiada trzy stopnie:

- 1) I stopień - Złoty Medal "Zasłużony Kulturze Gloria Artis",
- 2) II stopień - Srebrny Medal "Zasłużony Kulturze Gloria Artis",
- 3) III stopień - Brązowy Medal "Zasłużony Kulturze Gloria Artis".

3. Medal nadaje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego z własnej inicjatywy lub na wniosek:

- 1) ministrów lub kierowników urzędów centralnych,
- 2) rektorów szkół wyższych,
- 3) marszałków województw,
- 4) wojewodów,
- 5) władz statutowych ogólnopolskich organizacji społecznych lub stowarzyszeń prowadzących statutową działalność kulturalną,
- 6) kierowników placówek dyplomatycznych lub konsularnych Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Medal stopnia wyższego można otrzymać po upływie 5 lat od nadania Medalu stopnia bezpośrednio niższego. W przypadkach uzasadnionych wybitnymi osiągnięciami kandydata można odstąpić od powyższego wymogu.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór odznaki Medalu,
- 2) wzór wniosku o nadanie Medalu oraz wzór legitymacji potwierdzającej nadanie Medalu,
- 3) sposób noszenia odznaki Medalu

- z uwzględnieniem stopni Medalu oraz warunków, jakie powinny spełniać wnioski o nadanie Medalu.

Art. 7a. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz inni ministrowie, w odniesieniu do podległych im ośrodków i instytucji kultury, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a także jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać i przyznawać doroczne nagrody za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

2. Nagrody mogą być przyznawane osobom fizycznym lub prawnym, a także innym podmiotom na podstawie oceny całokształtu działalności lub osiągnięć o istotnym znaczeniu.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, a organy samorządu terytorialnego w drodze uchwały, określą szczegółowe zasady i tryb przyznawania nagród, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz ich wysokość.

Art. 7b. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, inni ministrowie i kierownicy urzędów centralnych w odniesieniu do podległych im ośrodków i instytucji kultury, a także jednostki samorządu terytorialnego, mogą przyznawać stypendia osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami.

2. Stypendium, o którym mowa w ust. 1, polega na przyznaniu środków finansowych osobom realizującym określone przedsięwzięcia w zakresie twórczości artystycznej, opieki nad zabytkami lub upowszechniania kultury.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, a organy samorządu terytorialnego w drodze uchwały, określą szczegółowe zasady i tryb przyznawania

stypendiów, o których mowa w ust. 1, oraz ich wysokość.

Rozdział 2

Instytucje kultury

Art. 8. Ministrowie oraz kierownicy urzędów centralnych organizują działalność kulturalną, tworząc państwowe instytucje kultury, dla których prowadzenie takiej działalności jest podstawowym celem statutowym.

Art. 9. 1. Jednostki samorządu terytorialnego organizują działalność kulturalną, tworząc samorządowe instytucje kultury, dla których prowadzenie takiej działalności jest podstawowym celem statutowym.

2. Prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym.

3. Instytucje kultury, dla których organizatorami są jednostki samorządu terytorialnego, mogą otrzymywać dotacje na zadania, objęte mecenatem państwa, w tym dotacje na wydatki inwestycyjne, z budżetu państwa w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 9a. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, zakres zadań objętych mecenatem państwa, szczególny tryb składania wniosków o udzielenie dotacji, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 9 ust. 3, oraz ich przekazywania i rozliczania, uwzględniając rządowe programy z zakresu kultury i dziedzictwa narodowego oraz konieczności zapewnienia ciągłości realizowanych zadań.

Art. 10. 1. Podmioty tworzące instytucje kultury, o których mowa w art. 8 i 9, zwane są dalej organizatorami.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o instytucji kultury bez bliższego określenia - należy przez to rozumieć zarówno państwową, jak i samorządową instytucję kultury.

Art. 11. Organizator wydaje akt o utworzeniu instytucji kultury, który określa jej nazwę, rodzaj, siedzibę i przedmiot działania.

Art. 12. Organizator zapewnia instytucji kultury środki niezbędne do rozpoczęcia i prowadzenia działalności kulturalnej oraz do utrzymania obiektu, w którym ta działalność jest prowadzona.

Art. 13. 1. Instytucje kultury działają na podstawie aktu o ich utworzeniu oraz statutu nadanego przez organizatora.

2. Statut zawiera:

- 1) nazwę, teren działania i siedzibę instytucji kultury,
- 2) zakres działalności,
- 3) organy zarządzające i doradcze oraz sposób ich powoływania,
- 4) sposób uzyskiwania środków finansowych,
- 5) zasady dokonywania zmian statutowych,
- 6) postanowienia dotyczące prowadzenia działalności innej niż kulturalna, jeżeli instytucja zamierza działalność taką prowadzić.

3. Organizację wewnętrzną instytucji kultury określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora tej instytucji, po zasięgnięciu opinii organizatora oraz opinii działających w niej organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców.

Art. 14. 1. Instytucje kultury uzyskują osobowość prawną i mogą rozpocząć działalność z chwilą wpisu do rejestru prowadzonego przez organizatora.

2. Organizator nie odpowiada za zobowiązania instytucji kultury, z zastrzeżeniem art. 24 i 25.

3. Instytucja kultury z urzędu podlega wpisowi do rejestru.

4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze

rozporządzenia, sposób prowadzenia rejestru instytucji kultury.

Art. 14a. 1. Tworzy się wykaz obiektów stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, w których prowadzona jest, jako podstawowa, działalność kulturalna lub które dla takiej działalności zostały wybudowane i nie mogą być przeznaczone do prowadzenia wyłącznie innej działalności podstawowej.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady wpisywania obiektów do wykazu, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ustali, w drodze rozporządzenia, wykaz obiektów, o których mowa w ust. 1.

Art. 15. 1. Dyrektora instytucji kultury powołuje organizator na czas określony lub nie określony, po zasięgnięciu opinii właściwych związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych. Odwołanie następuje w tym samym trybie.

2. Organizator powołuje i odwołuje dyrektora państwowej instytucji kultury po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. Organizator odwołuje dyrektora samorządowej instytucji kultury, o której mowa w art. 16 ust. 2, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

4. Organizator przedstawia kandydatowi na stanowisko dyrektora warunki organizacyjno-finansowe działalności instytucji kultury. Kandydat przedstawia organizatorowi program działania instytucji kultury.

4a. Organizator może powierzyć zarządzanie instytucją kultury osobie fizycznej lub prawnej. Powierzenie zarządzania następuje na podstawie umowy o zarządzaniu instytucją kultury zawartej między organizatorem a zarządcą na czas oznaczony, nie krótszy niż trzy lata (kontrakt menedżerski). Jeżeli zarządcą jest osoba prawna, umowa powinna przewidywać, kto w jej imieniu będzie dokonywał czynności zarządu. Do umów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80, Nr 75, poz. 329, Nr 101, poz. 444 i Nr 107, poz. 464, z 1993 r. Nr 18, poz. 82 i Nr 60, poz. 280, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 80, poz. 368 i Nr 113, poz. 547, z 1995 r. Nr 1, poz. 2, Nr 95, poz. 474 i Nr 154, poz. 791, z 1996 r. Nr 90, poz. 405, Nr 106, poz. 496, Nr 118, poz. 561 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 106, poz. 675, Nr 121, poz. 769 i 770 i Nr 123, poz. 777, z 2000 r. Nr 26, poz. 306 i Nr 84, poz. 948 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 18).

5. Dyrektor instytucji kultury, powołany na czas określony, może być odwołany przed upływem tego okresu:

- 1) na własną prośbę,
- 2) z powodu choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków,
- 3) z powodu naruszenia przepisów prawa w związku z zajmowanym stanowiskiem,
- 4) w razie odstąpienia od realizacji uzgodnionego z organizatorem programu działania instytucji kultury,
- 5) w razie przekazania państwowej instytucji kultury w trybie art. 21a.

6. W przypadku gdy statut instytucji kultury przewiduje stanowisko zastępcy dyrektora lub stanowiska zastępców dyrektora, określa on również sposób oraz tryb ich powoływania i odwoływania.

Art. 16. 1. Kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury można wyłonić w drodze konkursu, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W samorządowych instytucjach kultury, których wykaz określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, biorąc pod uwagę ich znaczenie dla kultury narodowej, wyłonienie kandydata na stanowisko dyrektora następuje w drodze konkursu, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może wyrazić zgodę na powołanie na stanowisko dyrektora, bez przeprowadzenia konkursu, kandydata wskazanego przez organizatora.

4. W celu przeprowadzania konkursu, o którym mowa w ust. 2, organizator powołuje komisję konkursową w składzie:

- 1) trzech przedstawicieli organizatora,
- 2) dwóch przedstawicieli ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- 3) dwóch przedstawicieli zakładowych organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu art. 241^{25a} Kodeksu pracy, działających w tej instytucji kultury,
- 4) dwóch przedstawicieli stowarzyszeń zawodowych lub twórczych właściwych ze względu na zakres

działania tej instytucji kultury.

5. Jeżeli w instytucji kultury nie działają zakładowe organizacje związkowe, w miejsce osób, o których mowa w ust. 4 pkt 3, organizator powołuje do komisji konkursowej dwóch przedstawicieli załogi tej instytucji.

6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, organizację i tryb przeprowadzania konkursu, sposób powoływania członków komisji konkursowej oraz zadania tej komisji, uwzględniając w szczególności procedury zapewniające ocenę kwalifikacji kandydatów.

Art. 17. Dyrektor instytucji kultury zarządza instytucją i reprezentuje ją na zewnątrz.

Art. 18. 1. Organizator może dokonać połączenia lub podziału instytucji kultury.

2. Organizator jest obowiązany na 3 miesiące przed wydaniem aktu o połączeniu lub podziale instytucji kultury podać do publicznej wiadomości informację o zamiarze i przyczynach takiej decyzji.

Art. 19. 1. Połączenie instytucji kultury polega na utworzeniu jednej instytucji, w której skład wchodzi załogi i mienie należące do instytucji podlegających połączeniu.

1a. (uchylony).

2. Połączenie instytucji kultury następuje w drodze aktu wydanego przez organizatora, a także w trybie określonym w art. 21.

3. Akt o połączeniu instytucji kultury zawiera:

- 1) nazwy łączonych instytucji kultury,
- 2) nazwę, rodzaj, siedzibę i przedmiot działania instytucji kultury, powstałej w wyniku połączenia,
- 3) określenie terminu połączenia instytucji kultury,
- 4) ustalenie zasad przejęcia zobowiązań i wierzytelności przez instytucję powstającą w wyniku połączenia.

4. Statut nowej instytucji kultury powstałej w wyniku połączenia nadaje organizator. Przepisy art. 13 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

5. Z dniem wpisu do rejestru nowo utworzonej instytucji kultury organizator wykreśla z rejestru instytucje kultury, które uległy połączeniu.

Art. 20. 1. Podział instytucji kultury polega na utworzeniu dwóch lub więcej instytucji kultury w oparciu o załogę i mienie należące do instytucji kultury ulegającej podziałowi.

2. Podział instytucji kultury polegać może również na wyłączeniu z instytucji kultury wyodrębnionej jednostki lub jednostek organizacyjnych w celu włączenia ich do innej instytucji kultury. Zasady przekazania składników majątkowych ujętych w bilansie wyłączonych jednostek określa organizator.

3. Akt o podziale instytucji kultury zawiera:

- 1) nazwę dzielonej instytucji kultury,
- 2) nazwę, rodzaj, siedzibę i przedmiot działania instytucji kultury powstałych w wyniku podziału,
- 3) określenie jednostek organizacyjnych włączonych do instytucji tworzonych w wyniku podziału,
- 4) ustalenie zasad przejęcia zobowiązań i wierzytelności przez instytucje powstające w wyniku podziału.

4. Przepisy art. 19 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 21. 1. Organizatorzy, o których mowa w art. 8 oraz w art. 9, mogą na podstawie umowy zawartej między sobą:

- 1) tworzyć lub łączyć prowadzone przez nich instytucje kultury,
- 2) prowadzić jako wspólną instytucję kultury prowadzoną przez jednego z organizatorów instytucji kultury.

1a. Instytucja kultury utworzona na zasadach określonych w ust. 1 pkt 1 jest wspólną instytucją kultury organizatorów, którzy ją utworzyli, chyba że umowa stanowi inaczej.

2. Organizatorzy, o których mowa w ust. 1, mogą na podstawie umowy zawartej z osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej tworzyć instytucje kultury.

3. W umowach, o których mowa w ust. 1 i 2, strony określają wielkość środków wnoszonych przez każdą z nich, niezbędnych do prowadzenia działalności przez instytucję kultury.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, strony w umowie określają swoje uprawnienia odnośnie do treści statutu, powołania dyrektora, likwidacji instytucji, a także wskazują organizatora prowadzącego

rejestr tej instytucji.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, strony określają w umowie uprawnienia podmiotu zawierającego umowę z organizatorem odnośnie do treści statutu, powołania dyrektora oraz likwidacji instytucji kultury.

Art. 21a. 1. Minister lub kierownik urzędu centralnego administracji rządowej może powierzyć jednostce samorządu terytorialnego, za jej zgodą, prowadzenie instytucji kultury. Instytucja taka pozostaje państwową instytucją kultury i otrzymuje konieczne do wykonania zadań środki finansowe.

2. Minister lub kierownik urzędu centralnego administracji rządowej może przekazać jednostce samorządu terytorialnego, na jej wniosek, państwową instytucję kultury w celu wykonywania zadań własnych tej jednostki samorządu terytorialnego w zakresie działalności kulturalnej. Przekazanie następuje w drodze umowy.

2a. Jednostka samorządu terytorialnego, będąca organizatorem instytucji kultury, może przekazać tę instytucję innej jednostce samorządu terytorialnego, na jej wniosek, w celu wykonywania zadań własnych w zakresie działalności kulturalnej. Przekazanie następuje w drodze umowy.

2b. Przepisy ust. 2a nie dotyczą tych instytucji kultury, które jednostka samorządu terytorialnego jest obowiązana tworzyć i prowadzić na podstawie odrębnych ustaw.

3. Warunkiem niezbędnym przekazania jest wykazanie przez jednostkę samorządu terytorialnego, że posiada program działania oraz środki na prowadzenie instytucji kultury, którą przejmuje w trybie określonym w ust. 2 lub 2a.

4. Umowa, o której mowa w ust. 2 i 2a, stanowi podstawę do wykreślenia instytucji kultury z rejestru prowadzonego przez organizatora przekazującego instytucję kultury i wpisania do rejestru prowadzonego przez organizatora, któremu instytucja kultury została przekazana. Pracownicy przekazanej instytucji kultury stają się pracownikami samorządowej instytucji kultury tej jednostki samorządu terytorialnego, której instytucja ta została przekazana, z zachowaniem dotychczasowych warunków pracy i płacy.

5. Mienie przekazywanej instytucji kultury nabywa nieodpłatnie właściwa jednostka samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem art. 21b.

6. Koszty związane z uregulowaniem stanu prawnego mienia, o którym mowa w ust. 5, obciążają budżet przekazywanej instytucji.

7. (skreślony).

Art. 21b. 1. W przypadku likwidacji samorządowej instytucji kultury, przekazanej w trybie art. 21a ust. 2-6, jednostka samorządu terytorialnego jest obowiązana zwrócić właściwemu organowi administracji rządowej lub właściwej jednostce samorządu terytorialnego mienie otrzymane na podstawie art. 21a ust. 5 i 6.

2. Na wniosek jednostki samorządu terytorialnego organ administracji rządowej lub właściwa jednostka samorządu terytorialnego, w drodze decyzji administracyjnej, może zwolnić jednostkę samorządu terytorialnego od tego obowiązku w części lub w całości; zwolnienie nie dotyczy obiektów wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 14 ust. 4.

Art. 21c. (skreślony).

Art. 22. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach organizator może zlikwidować instytucję kultury.

2. Organizator jest obowiązany na 6 miesięcy przed wydaniem aktu o likwidacji instytucji kultury podać do publicznej wiadomości informację o zamiarze i przyczynach likwidacji.

3. W przypadku likwidacji instytucji kultury z powodu braku środków finansowych, celem informacji, o której mowa w ust. 2, powinno być, między innymi, stworzenie możliwości podjęcia działań do zgromadzenia tych środków, które umożliwią dalsze funkcjonowanie instytucji.

Art. 23. Akt o likwidacji instytucji kultury stanowi podstawę do wykreślenia jej z rejestru.

Art. 24. Zobowiązania i wierzytelności likwidowanej instytucji kultury przejmuje organizator.

Art. 25. 1. W przypadku likwidacji instytucji kultury utworzonej w trybie art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, podmioty, które ją utworzyły, przejmują zobowiązania i wierzytelności, przy czym odpowiedzialność za

zobowiązania jest solidarna.

2. W przypadku likwidacji instytucji kultury prowadzonej jako wspólna w trybie art. 21 ust. 1 pkt 2, podmioty, które ją prowadziły jako wspólną, przejmują zobowiązania i wierzytelności na zasadach określonych w umowie o wspólnym prowadzeniu instytucji kultury.

Art. 26. 1. Organizator może przekazać odpłatnie lub w wyjątkowych przypadkach nieodpłatnie składniki mienia zlikwidowanej instytucji kultury osobie prawnej lub fizycznej w celu prowadzenia działalności kulturalnej na zasadach określonych w art. 3 ust. 3, chyba że umowa, o której mowa w art. 21 ust. 1 i 2, stanowi inaczej.

2. Organizator obowiązany jest do zabezpieczenia mienia likwidowanej instytucji.

Rozdział 2a

Czas pracy w instytucjach kultury

Art. 26a. Do pracowników instytucji kultury stosuje się przepisy Kodeksu pracy, z zastrzeżeniem przepisów art. 26b-26d.

Art. 26b. 1. Okres rozliczeniowy czasu pracy w instytucji kultury może, z uzasadnionych przyczyn dotyczących organizacji pracy oraz pod warunkiem przestrzegania ogólnych zasad dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników, zostać przedłużony do 12 miesięcy.

2. Ustalenie przedłużonego okresu rozliczeniowego w zakresie i w granicach określonych w ust. 1 następuje na podstawie:

- 1) układu zbiorowego pracy, jeżeli został zawarty w danej instytucji kultury, albo
- 2) porozumienia zawartego pomiędzy pracodawcą i pracownikami, w trybie przyjętym u danego pracodawcy, po uprzednim zawiadomieniu właściwego inspektora pracy.
3. Rozkłady czasu pracy pracowników są ustalane na okresy nie krótsze niż 2 tygodnie.

Art. 26c. 1. Jeżeli jest to uzasadnione rodzajem pracy lub jej organizacją, do pracowników instytucji kultury może być stosowany przerywany czas pracy, według z góry ustalonego rozkładu, przewidującego nie więcej niż jedną przerwę w pracy w ciągu doby, trwającą nie dłużej niż 5 godzin.

2. Przerwa, o której mowa w ust. 1, nie jest wliczana do czasu pracy.

3. W uzasadnionych przypadkach do pracowników, o których mowa w ust. 1, można stosować równocześnie system organizacji czasu pracy określony w art. 135 § 1 Kodeksu pracy.

Art. 26d. Pracownikom instytucji kultury mogą być udzielane dni wolne od pracy, wynikające z rozkładu czasu pracy w pięciodniowym tygodniu pracy, łącznie z urlopem wypoczynkowym.

Art. 26e. Do pracowników instytucji kultury nie stosuje się przepisu art. 151¹² zdanie pierwsze Kodeksu pracy.

Rozdział 3

Zasady gospodarki finansowej instytucji kultury

Art. 27. 1. Instytucja kultury gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania.

2. Instytucja kultury może zbywać środki trwałe. Przy zbywaniu środków trwałych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące przedsiębiorstw państwowych.

3. Podstawą gospodarki finansowej instytucji kultury jest plan działalności instytucji, zatwierdzony przez dyrektora z zachowaniem wysokości dotacji organizatora, o której mowa w art. 28 ust. 3.

4. Plan działalności instytucji kultury zawiera w miarę potrzeb: plan usług, plan przychodów i kosztów, plan remontów i konserwacji środków trwałych, plan inwestycji, w tym inwestycji kapitałowych, a w przypadku państwowych instytucji kultury, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, także plan dofinansowań dla podmiotów prowadzących

działalność kulturalną.

Art. 28. 1. Instytucja kultury pokrywa koszty bieżącej działalności i zobowiązania z uzyskiwanych przychodów.

1a. Państwowe instytucje kultury, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, mogą za jego zgodą udzielać dofinansowania, w tym wydatków inwestycyjnych, podmiotom prowadzącym działalność w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

1b. Państwowe instytucje kultury mogą otrzymywać dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na zadania ważne z punktu widzenia regionalnej polityki rozwoju w zakresie rozwoju kultury, w tym dotacje na wydatki inwestycyjne.

1c. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania dotacji, o których mowa w ust. 1b, mając w szczególności na względzie konieczność zapewnienia zgodności udzielanej pomocy z zasadami wydatkowania środków publicznych.

2. Przychodami instytucji kultury są wpływy z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego, z wyjątkiem zabytków, oraz wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych, dotacje z budżetu, środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł.

3. Wysokość rocznej dotacji na działalność instytucji kultury ustala organizator.

Art. 29. 1. Wartość majątku instytucji kultury odzwierciedla fundusz instytucji kultury, który odpowiada wartości wydzielonego instytucji i nabytego mienia.

2. Fundusz instytucji kultury zwiększa się lub zmniejsza o kwotę zmian wartości majątku instytucji, będących skutkiem:

- 1) aktualizacji wyceny środków trwałych na podstawie odrębnych przepisów,
- 2) nieodpłatnego przekazania lub otrzymania środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych,
- 3) łączenia i podziału instytucji kultury na podstawie bilansów zamknięcia dzielonych lub łączonych instytucji.

3. Fundusz instytucji kultury zwiększa się o:

- 1) amortyzację majątku trwałego,
- 2) dotacje budżetowe na finansowanie rozwoju instytucji,
- 3) zysk pozostający w dyspozycji instytucji kultury,
- 4) środki z innych źródeł.

4. Fundusz instytucji kultury zmniejsza się o:

- 1) straty bilansowe,
- 2) umorzenie majątku trwałego,
- 3) finansowanie inwestycji,
- 4) inne zmniejszenia.

5. Instytucja kultury tworzy zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

6. Instytucja kultury posiadająca środki trwałe służące zakładowej działalności socjalnej dokonuje odpisów amortyzacyjnych na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

7. Instytucja kultury może tworzyć z zysku oraz innych środków przekazanych przez osoby prawne i osoby fizyczne fundusz załogi, z przeznaczeniem na wypłatę nagród indywidualnych oraz inne fundusze. Zasady gospodarowania tymi funduszami określają regulaminy instytucji kultury.

Art. 30. (skreślony).

Art. 31. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, zasady wynagradzania pracowników instytucji kultury.

Art. 32. 1. Instytucje kultury, a zwłaszcza muzea, jednostki organizacyjne mające na celu opiekę nad zabytkami, ośrodki badań i dokumentacji, biura wystaw artystycznych, galerie i centra sztuki, Filmoteka Narodowa, biblioteki, domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby, ogniska artystyczne, domy pracy twórczej - prowadzą, w szczególności, działalność w zakresie upowszechniania kultury.

2. Do podstawowych zadań instytucji wymienionych w ust. 1 należy w szczególności:

- 1) edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę,
- 2) sprawowanie opieki nad zabytkami,
- 3) tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką,
- 4) tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego,
- 5) rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych.

2a. Instytucje kultury, których organizatorem są jednostki samorządu terytorialnego, mogą prowadzić ponadto działalność instruktażowo-metodyczną dla pracowników instytucji kultury, w zakresie zadań, o których mowa w ust. 2.

3. Instytucje kultury, o których mowa w ust. 1, mogą otrzymywać środki od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł, a także dotacje z budżetu przeznaczone na pokrycie kosztów działalności.

4. (skreślony).

5. (skreślony).

Art. 33. (skreślony).

Rozdział 4

Organizowanie imprez artystycznych i rozrywkowych

Art. 34. 1. Imprezy artystyczne lub rozrywkowe organizowane w ramach działalności kulturalnej przez podmioty, o których mowa w art. 3, odbywające się poza stałą siedzibą albo w sposób objazdowy, wymagają zawiadomienia organu gminy właściwej ze względu na miejsce imprezy.

2. Zawiadomienie powinno zawierać następujące dane:

- 1) imię, nazwisko lub nazwę podmiotu organizującego imprezę artystyczną lub rozrywkową, siedzibę i adres do korespondencji,
- 2) rodzaj i charakter imprezy,
- 3) miejsce, datę, godzinę rozpoczęcia, planowany czas trwania, przewidywaną liczbę uczestników,
- 4) określenie planowanych środków służących zapewnieniu bezpieczeństwa uczestników.

3. Pomieszczenia, obiekty lub miejsca, w których odbywają się imprezy artystyczne i rozrywkowe, a także urządzenia techniczne używane przy ich organizowaniu lub w trakcie ich odbywania, powinny odpowiadać wymaganiom przewidzianym prawem.

4. Organ samorządu terytorialnego może zażądać załączenia do zawiadomienia zaświadczenia właściwego organu o spełnieniu wymagań, o których mowa w ust. 3.

5. Zawiadomienie o imprezie powinno być złożone nie później niż 30 dni przed planowanym terminem jej rozpoczęcia.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, termin określony w ust. 5 liczy się od dnia doręczenia zaświadczenia.

7. Imprezy artystyczne i rozrywkowe organizowane cyklicznie nie rzadziej niż 2 razy w roku przez te same podmioty w tych samych pomieszczeniach, obiektach i miejscach do tego dostosowanych wymagają jednorazowego zawiadomienia organu gminy właściwej ze względu na miejsce imprezy.

8. Obowiązki organizatora imprezy masowej w zakresie bezpieczeństwa tej imprezy reguluje ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504).

Art. 35. Organ gminy wydaje decyzję o zakazie odbycia imprezy artystycznej lub rozrywkowej, jeżeli zagraża ona życiu lub zdrowiu ludzi, moralności publicznej albo mieniu w znacznych rozmiarach lub nie zostały spełnione wymagania, o których mowa w art. 34 ust. 3.

Art. 36. 1. Decyzja o zakazie odbycia imprezy artystycznej lub rozrywkowej powinna być doręczona podmiotowi, który ją organizuje, w terminie 14 dni od dnia złożenia zawiadomienia, nie później jednak niż 10 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia imprezy.

2. Odwołanie od decyzji wnosi się w terminie 3 dni od dnia jej doręczenia.

3. Odwołanie od decyzji podlega rozpoznaniu w terminie 7 dni od dnia wniesienia odwołania. Niewydanie decyzji w tym terminie oznacza zgodę na odbycie imprezy.

4. Decyzję wydaną w wyniku wniesienia odwołania doręcza się w terminie 3 dni.

Art. 37. 1. Prezes Rady Ministrów może z powodu żałoby narodowej zarządzić, na czas jej trwania, zawieszenie organizowania imprez artystycznych i rozrywkowych.

2. Wojewoda może z powodu klęski żywiołowej lub w celu zapobieżenia epidemii albo ze względu na żałobę, na czas niezbędny, zarządzić zawieszenie organizowania imprez określonych w ust. 1 na terenie województwa lub jego części.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 38. Działalność kulturalną organizowaną i prowadzoną przez kościelne osoby prawne regulują odrębne przepisy.

Art. 39. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do działalności kulturalnej prowadzonej przez ministrów właściwych do spraw obrony narodowej, do spraw wewnętrznych i do spraw sprawiedliwości.

2. Ministrowie, o których mowa w ust. 1, w drodze rozporządzenia, mogą rozciągnąć przepisy ustawy w całości lub w części na działalność kulturalną prowadzoną przez podległe im lub nadzorowane przez nich jednostki organizacyjne.

Art. 39a. Do dnia 31 grudnia 2002 r. termin na podanie informacji o zamiarze i przyczynach likwidacji wszystkich instytucji kultury, określony w art. 22 ust. 2, nie może być krótszy niż 12 miesięcy.

Art. 40. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568), ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2001 r. Nr 129, poz. 1440 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984) oraz ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984) w zakresie prowadzenia działalności kulturalnej w formach określonych w tych ustawach.

Art. 41. 1. Instytucje i placówki upowszechniania kultury istniejące w dniu wejścia w życie ustawy, dla których organizatorem były podmioty określone w art. 8 i 9, podlegają z urzędu wpisowi do rejestru instytucji kultury, prowadzonego przez właściwego organizatora, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, a pracownicy tych instytucji stają się pracownikami instytucji kultury.

2. Instytucje i placówki upowszechniania kultury istniejące w dniu wejścia w życie ustawy, dla których organizatorem są inne podmioty niż określone w art. 8 i 9, mogą nadal prowadzić swoją działalność, jeżeli w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zostaną spełnione wymogi określone w przepisach niniejszej ustawy.

3. W razie niedopełnienia obowiązku określonego w ust. 2, podmioty te są obowiązane do zaprzestania prowadzenia działalności.

Art. 42. 1. Instytucje artystyczne istniejące w dniu wejścia w życie ustawy, dla których organem założycielskim były podmioty określone w art. 8 ust. 2, podlegają z urzędu wpisowi do rejestru instytucji kultury, prowadzonego przez właściwego organizatora, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, a pracownicy tych instytucji stają się pracownikami instytucji kultury.

2. Minister Kultury i Sztuki prowadzący w dniu wejścia w życie ustawy rejestr instytucji działających jako instytucje artystyczne przekaże rejestr tych instytucji oraz pozostałą dokumentację właściwemu organizatorowi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 43. Instytucje artystyczne istniejące w dniu wejścia w życie ustawy ustalają fundusz instytucji jako sumę: funduszy statutowych w środkach trwałych i obrotowych, funduszu rezerwowego i funduszu rozwoju według stanu na dzień 1 stycznia 1991 r.

Art. 44. 1. Prowadzona na podstawie zezwoleń uzyskanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy działalność w zakresie organizowania imprez artystycznych lub rozrywkowych podlega w terminie 3 miesięcy wpisaniu z urzędu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie przepisów o działalności gospodarczej.

2. Do czasu dokonania wpisu, o którym mowa w ust. 1, zachowują moc dotychczasowe zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie organizowania imprez artystycznych.

3. Postępowanie w sprawie zezwoleń na organizowanie imprez artystycznych lub rozrywkowych wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy i nie zakończone ostateczną decyzją administracyjną toczy się według przepisów niniejszej ustawy.

Art. 44a. 1. Wierzytelności Skarbu Państwa wobec instytucji kultury z tytułu odpłatnego nabycia, na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. Nr 79, poz. 464, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 i Nr 281, poz. 2782 oraz z 2005 r. Nr 130, poz. 1087), własności budynków i innych urządzeń oraz lokali, stwierdzone decyzjami wydanymi na podstawie tych ustaw, wygasają z dniem 1 lipca 2005 r.

2. Wykreślenie hipotek zabezpieczających wierzytelności Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, następuje na wniosek organizatora i podlega opłacie stałej w kwocie 30 zł."

Art. 45. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 9 kwietnia 1968 r. o zezwoleniach na publiczną działalność artystyczną, rozrywkową i sportową (Dz. U. Nr 12, poz. 64) - *w zakresie dotyczącym imprez artystycznych i rozrywkowych*,
- 2) ustawa z dnia 26 kwietnia 1984 r. o upowszechnianiu kultury oraz o prawach i obowiązkach pracowników upowszechniania kultury (Dz. U. Nr 26, poz. 129, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 35, poz. 192 oraz z 1990 r. Nr 34, poz. 198),
- 3) ustawa z dnia 28 grudnia 1984 r. o instytucjach artystycznych (Dz. U. Nr 60, poz. 304 i z 1989 r. Nr 35, poz. 192).

Art. 46. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Stan na 1 sierpnia 2009 r.